

sætter Bestemmelser om, at det bliver kvalificerede Folk, som kommer til at passe de Motorer.

Saa er der Bestemmelserne om Børns Arbejde, som jeg i Begyndelsen udtalte mig om, og som jeg udtalte mig meget anerkendende om. Endvidere er der Kap. IV, §§ 20—26, om unge Menneskers Arbejde i de Tilsynet underkastede Virksomheder og Fabrikker. Unge Menneskers Arbejdstid er fastsat til 10 Timer saavel for de kvindelige som for de mandlige, og den maa ikke indtræde før Kl. 6 Morgen eller efter Kl. 8 Aften. Det er i Overensstemmelse med den Lov, som er gældende. Jeg husker for øvrigt ikke, om Timetallet er sat noget ned, men jeg tror det ikke. For kvindelige Arbejdere var der fastsat en samlet Hviletid paa 11 Timer, saa at Tiden mellem Kl. 5 Aften og Kl. 10 Morgen skulde indbefattes i Hviletiden. Denne Bestemmelse er stemt ud i Landstinget og findes altsaa ikke i det foreliggende Lovforslag. Den højtærede Minister gør i Bemærkningerne opmærksom paa, at han har forelagt det i samme Skikkelse, som det er vedtaget i det høje Landsting i sidste Samling. Jeg beklager, at den nævnte Bestemmelse er gaaet ud. Jeg ved godt, at der indenfor de kvindelige Arbejderes Rækker har været en Del Modstand mod denne Bestemmelse, det vil der altid være blandt dem, der paa en eller anden Maade rammes af en Lovgivning som den, vi her har med at gøre. Jeg mindes, at da Loven af 1873 om Tilsyn med Børn og unge Mennesker, den, vi kalder Fabrikloven, men som kun var en Lov om unge Menneskers Arbejde i Fabrikker og ligestillede Virksomheder, skulde træde ud i Livet, var jeg sammen med en Del Kammerater i en af de største Fabrikker, man den Gang havde i vor Branche, og vi, som syntes, at Lovens Bestemmelser var rigtige, havde mangan en Dyst og mangan en Diskussion med ældre Kolleger, som sad med 5—6 Børn, og som ræsonnerede som saa, at vi kunde sagtens snakke, men de mistede den Indtægt, som Børnene kunde bringe med hjem. En saadan Indvending synes at have noget paa sig, og den har maaske ogsaa nogen Betydning for den enkelte Familiefader, men naar man lovgiver paa et Omraade som dette, kan man ikke tage Hensyn dertil, saa kommer man aldrig bort fra Børnearbejdet, saa vil man blive staaende ved det gamle: Hvad skal Børnene gaa i Skole for, vi har Brug for dem hjemme? Det ligger ikke saa mange Aar tilbage i Tiden, at man baade

i Købstæderne og paa Landet ræsonnerede saaledes: Hvorfor skal Børnene gaa saa længe i Skole? Lad os beholde dem hjemme, der kan de gøre Nytte. Indvendinger af denne Art kan man ikke tage Hensyn til, og det kan man heller ikke gøre overfor de Indvendinger, der kommer fra de Kvinder, som vilde føle sig brøstholdne, hvis Natarbejdet var blevet dem forbudt, hvis altsaa Lovforslaget var blevet vedtaget i den Skikkelse, i hvilken det var blevet forelagt af Ministeren og foreslaaet af Arbejdsraadet. Jeg beklager, som sagt, at denne Bestemmelse er gaaet ud, thi man kunde let være blevet enig om for de Kvinder, der for nærværende Tid er beskæftigede ved Natarbejde, at give en noget længere Frist end den foreslaaede, saa at de ikke skulde føle sig i saa høj Grad brøstholdne. Men det drejer sig her om et Princip i Kvindebevægelsen, nemlig dette, at Kvinden skal have Ret til at gøre det samme som Manden og skal være selvbestemmende i et og alt. Herimod anføres ganske rigtigt fra forskellige Sider, ogsaa fra Socialdemokraternes Side, at Kvindens hele Habitus, hendes Stilling som den, der skal være Moder til den opvoksende Slægt, gør, at man maa være mere varsom med Hensyn til at overbebyrde hende med det sundhedsfarlige og nedbrydende Natarbejde, end man er overfor Manden, som har en langt kraftigere Konstitution og heller ikke har den Mission, som Kvinderne har, at skulle være Mødre for den kommende Slægt. Jeg beklager, som sagt, at denne Bestemmelse er taget ud af Loven.

I § 26 i Lovforslaget, som det blev forelagt i 1910, fandtes en Bestemmelse, som gik ud paa at give en Ret til at indskrænke Arbejdstiden i særlig sundhedsfarlige Virksomheder. Der blev ganske vist ikke givet noget almindeligt eller ubetinget Paabud om en saadan Indskrænkning, men det bestemtes, at der kunde foretages en Indskrænkning i Arbejdstiden ved Indstilling af Tilsynet til Indenrigsministeriet, dog paa Betingelse af, at der gaves Meddelelse om en saadan Bestemmelse saavel til Arbejdsgiverforeningen som til De samvirkende Fagforbund. Denne Bestemmelse stillede i Udsigt, at man kunde komme ned med Arbejdstiden i sundhedsskadelige Virksomheder som f. Eks. Svovlsyrefabrikken paa Amager, Papirfabrikkerne, Glasværkerne, Cellulosefabrikker, Cementfabrikker, Møllerier o. s. v. I disse Virksomheder kunde der altsaa Tid efter anden i Kraft af, hvad Sundhedsvæsenet kunde paavise